

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تعمیر لوازم خانگی گردنده

(جلد اول)

«سشوار و ماشین اصلاح»

شاخص: کارداش

زمینه: صنعت

گروه تحصیلی: برق

زیرگروه: الکتروتکنیک

رشته مهارتی: تعمیر لوازم خانگی برقی

شماره رشته مهارتی: ۱۳۱۹-۱۰۱-۱۰۱

کد رایانه‌ای رشته مهارتی: ۹۹۶۰

نام استاندارد مهارتی مبنای: تعمیر وسایل خانگی گردنده، حرارتی و برقی

کد استاندارد متولی: ۸-۵۵/۷۷/۲/۱

شماره درس: نظری ۹۹۳۴ و عملی ۹۹۳۵

حیدری، محمد

۶۴۳

تعمیر لوازم خانگی گردنده (جلد اول) «سشوار و ماشین اصلاح» / مؤلف: محمد حیدری. - تهران:

/۶

شرکت صنایع آموزشی وابسته به وزارت آموزش و پژوهش، ۱۳۹۱.

۱۳۹۱/ح/ ۳۱۶ ص. مصور. - (شاخص کارداش؛ شماره درس نظری ۹۹۳۴ و عملی ۹۹۳۵)

۱۳۹۱

متون درسی شاخص کارداش، زمینه صنعت، گروه تحصیلی برق، زیرگروه الکتروتکنیک، رشته مهارتی

تعمیر لوازم خانگی برقی.

برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا: دفتر برنامه‌ریزی و تالیف آموزش‌های فنی و
حرفه‌ای و کارداش وزارت آموزش و پژوهش.

۱. لوازم خانگی برقی - نگهداری و تعمیر. الف. ایران. وزارت آموزش و پژوهش. کمیسیون

برنامه‌ریزی و تالیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کارداش. ب. عنوان.

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی

برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش های فنی و حرفه ای و کارداش

نام کتاب: تعییر لوازم خانگی گردنه «سنوار و ماشین اصلاح» (جلد اول) - ۶۰۴/۴

مؤلف: مهندس محمد حیدری

ویراستار فنی: مهندس محمود صموطی

ویراستار ادبی: ماهدخت عقیقی

آماده سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل چاپ و توزیع کتاب های درسی

تهران: خیابان آبران شهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)،

تلفن: ۰۹۱۶۱۱۶۱۳۸۸۳، دورنگار: ۰۹۲۶۶، ۰۸۳۰۸۸۳، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت: www.chap.sch.ir

رسم: مریم دهقانزاده

عکاس: سعید رضایی نودهی، محمدرضا صفابخش و عباس رخوند

صفحه آر: خدیجه محمدی

طراح جلد: علیرضا رضائی کر

ناشر: شرکت صنایع آموزشی (وابسته به وزارت آموزش و پرورش): تهران - جاده مخصوص کرج - بعد از کیلومتر ۷

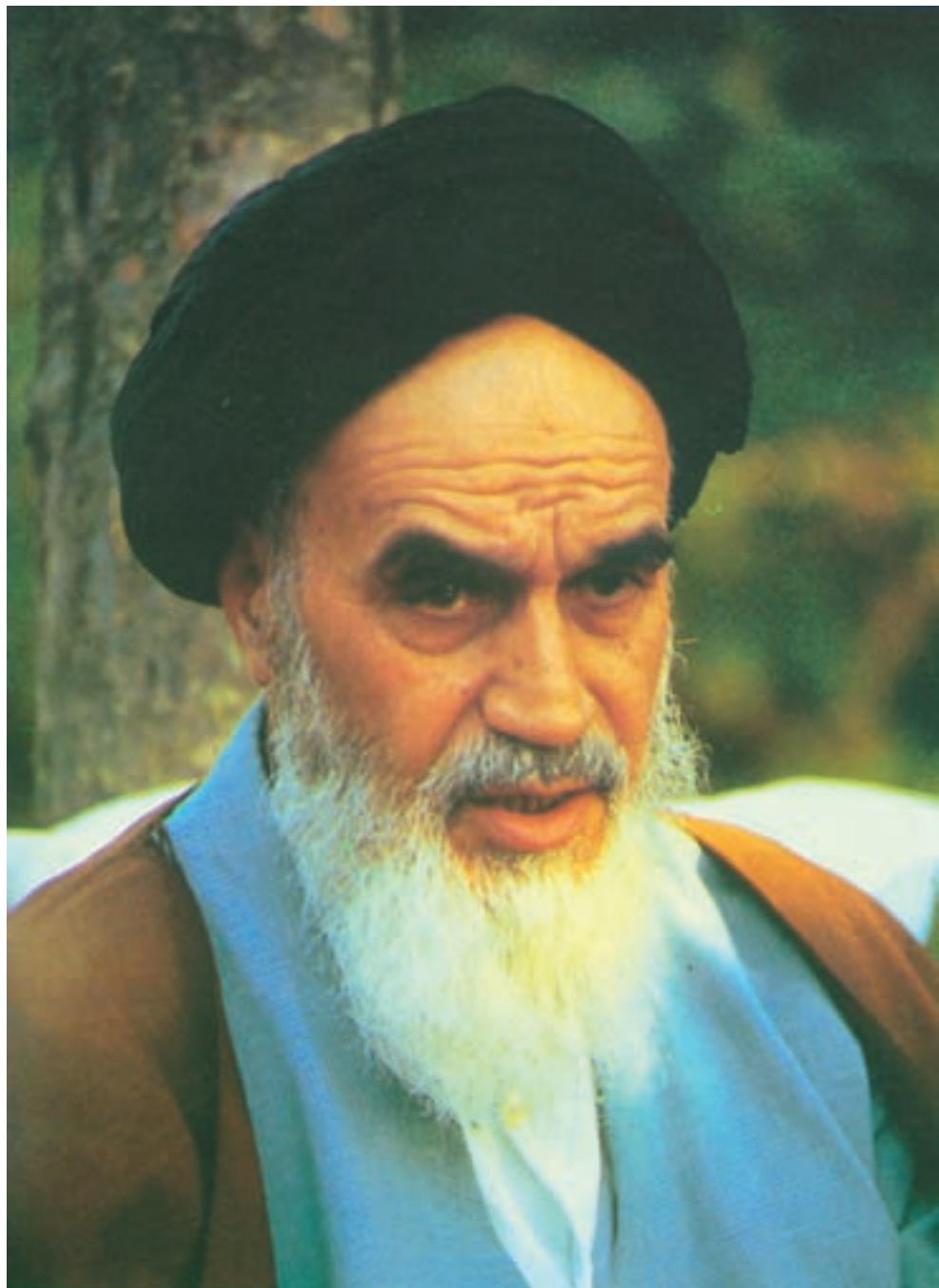
ابدای بزرگراه آزادگان به طرف جنوب، تلفن: ۰۴۵۲۲۴۴۲، ۰۴۵۰۳۷۷، دورنگار: ۰۴۵۰۳۷۷، صندوق پستی: ۱۳۴۴۵/۳۷۹

چاپخانه: فرهنگ پرور

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ نهم ۱۳۹۱

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۳-۱۲۸۹-۰۵-۹۶۴ ISBN 964-05-1289-3

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از اتکای به اجانب پرهیزید.
امام خمینی «قدس سرہ الشریف»

مقدمه‌ای بر چگونگی برنامه‌ریزی کتاب‌های پوダメنی

برنامه‌ریزی تأليف «پوダメن‌های مهارت» یا «کتاب‌های تخصصی شاخه‌ی کار دانش» بر مبنای استانداردهای «مجموعه برنامه‌های درسی رشته‌های مهارتی شاخه‌ی کار دانش، مجموعه‌ی هشتم» صورت گرفته است. براین اساس ابتدا توانایی‌های هم‌خانواده (Harmonic Power) مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است. سپس مجموعه مهارت‌های هم‌خانواده به صورت واحدهای کار تحت عنوان (Unit) دسته‌بندی می‌شوند. در نهایت واحدهای کار هم‌خانواده با هم مجدداً دسته‌بندی شده و پوダメن مهارتی (Module) را شکل می‌دهند.

دسته‌بندی «توانایی‌ها» و «واحدهای کار» توسط کمیسیون‌های تخصصی با یک نگرش علمی انجام شده است به گونه‌ای که یک سیستم پویا بر برنامه‌ریزی و تأليف پوダメن‌های مهارت نظارت دائمی دارد.
با روش مذکور یک «پوダメن» به عنوان کتاب درسی مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش در «شاخه‌ی کار دانش» چاپ‌سیاری می‌شود.

به طور کلی هر استاندارد مهارت به تعدادی پوダメن مهارت (M۱ و M۲ و ...) و هر پوダメن نیز به تعدادی واحد کار (U۱ و U۲ و ...) و هر واحد کار نیز به تعدادی توانایی ویژه (P۱ و P۲ و ...) تقسیم می‌شوند. به طوری که هنرجویان در پایان آموزش واحدهای کار (مجموع توانایی‌های استاندارد مربوطه) و کلیه پوダメن‌های هر استاندارد، تسلط و مهارت کافی در بخش نظری و عملی را به گونه‌ای کسب خواهند نمود که آمادگی کامل را برای شرکت در آزمون جامع نهایی جهت دریافت گواهینامه مهارت به دست آورند.

بدیهی است هنرآموزان و هنرجویان ارجمند شاخه‌ی کار دانش و کلیه‌ی عزیزانی که در امر توسعه آموزش‌های مهارتی فعالیت دارند، می‌توانند ما را در غنای کیفی پوダメن‌ها که برای توسعه آموزش‌های مهارتی تدوین شده است رهنمون و یاور باشند.

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر برنامه‌ریزی و تأليف آموزش‌های
فنی و حرفه‌ای و کار دانش

پیشگفتار

حمد و ستایش پروردگاری را که جای جای هستی را با آیات و جلوه‌های خویش بیاراست، تا صاحبان خرد در آن اندیشه کنند.

هنرآموزان گرامی و فراگیران عزیز:

کتابی که اینک پیش رو داردید، یکی از کتاب‌های درسی نظام جدید آموزشی در شاخه کارداشی، زمینه صنعت می‌باشد که به کوشش شرکت صنایع آموزشی (وابسته به وزارت آموزش و پرورش) تألیف و چاپ شده است. این شرکت در سال ۱۳۵۴ با هدف طراحی، تولید و تأمین تجهیزات آموزشی، کمک‌آموزشی، آزمایشگاهی و کارگاهی برای تمام مقاطع تحصیلی (از پیش‌دبستانی تا دانشگاه) تأسیس شده است. مهم‌ترین رسالت شرکت، حمایت و پشتیبانی همه جانبه از آموزش کشور می‌باشد. از این رو از آغاز تأسیس تاکنون همواره با بهره‌گیری از آخرین دستاوردها و فناوری‌های کشورهای پیشرفته صنعتی اقدام به تولید بسیاری از تجهیزات آموزشی برای کلاس‌ها، آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های مراکز آموزشی نموده است.

یکی دیگر از خدمات شرکت، همکاری با سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش برای تألیف و چاپ کتاب‌های درسی می‌باشد. در تألیف این کتاب پیشکسوتان و صاحب‌نظران آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارتی در نهایت صمیمیت، شرکت را یاری داده‌اند تا کتابی آسان، روان و خودآموز تهیه و در اختیار فراگیران قرار داده شود. شیوه نگارش این کتاب منطبق با شیوه آموزش مهارت پومنی (Modular) می‌باشد. این شیوه آموزش مهارت، هم‌اکنون در بسیاری از کشورهای پیشرفته صنعتی در حال اجرا می‌باشد.

امید است مدیران محترم مراکز آموزشی با تمام توان در جهت اجرای هرچه بهتر این شیوه نوین آموزش مهارت همت گمارند تا بتوانیم به کلیه اهداف آموزشی کتاب جامه عمل بیوشانیم. با دستیابی به این اهداف آموزشی است که فراگیران عزیز می‌توانند در زمرة صنعتگران خلاق و کارآفرین کشور عزیzman قرار گیرند.

شرکت صنایع آموزشی
واحد تحقیقات و طرح و برنامه

مقدمه

در یکی دو دهه‌ی اخیر گسترش علم و تکامل تکنولوژی در صنعت و رشته‌های فنی و حرفه‌ای از جمله لوازم خانگی، طراحی‌های متنوع و پیچیده‌ای را در ساخت و تولید این لوازم موجب شده است. از طرفی هوشمند شدن وسایل خانگی گرددنه و مجهز شدن آن‌ها به ریزپردازنده‌های کلامی، سبب آشکارسازی عیب، اعلام محدودیت‌ها، کنترل دور در محدوده‌ی وسیع و ضبط اطلاعات مربوط به راه‌اندازی و عملکرد آن‌ها شده است.

امکانات و تکنولوژی به کار رفته در لوازم خانگی گرددنه نظیر جاروبرقی سبب شده است که ماهیت این دستگاه با توجه به طراحی اویله آن کاملاً تغییر کند. به عنوان مثال در جاروبرقی‌های جدید محلول پاک‌کننده همراه با بخار آب ۱۲۰ درجه سانتی‌گراد از یک مخزن، با فشار روی فرش، کفپوش، دیوار و پرده پاشیده می‌شود. سپس مواد حاصل از نظافت وسایل را به داخل بدنه‌ی اصلی جاروبرقی می‌مکد. در نسل قبلی جاروبرقی، ورود آب به داخل دستگاه، باعث آسیب رساندن به آن می‌شد و اینمی‌آن را به مخاطره می‌انداخت.

با توجه به سرعت پیشرفت و تغییر در ساخت و تولید، آموزش مهارت‌ها برای نگهداری، بهره‌برداری، سرویس و تعمیر این گونه وسایل می‌بایستی با روش مدرن توأم با دقت و تخصص بالاتری صورت پذیرد.

امروزه بعضی از شرکت‌های سازنده‌ی لوازم خانگی برقی برای جلوگیری و عدم دسترسی افراد غیرمجاز به قطعات داخلی و تعمیر آن‌ها، پیچ‌های محکم کننده قطعات را طوری طراحی کده‌اند که با ابزار معمولی قابل بازکردن و بستن نباشد. از آنجایی که سرویس مرتب و آشنا بودن به اصول فنی بازکردن و بستن دستگاه‌های لوازم خانگی گرددنه، عیب‌یابی صحیح و تعمیر و راه‌اندازی آن‌ها، احتمال بروز نقص و نیاز به تعویض زودتر از موعد مقرر قطعات را کاهش می‌دهد، توجه به این امر از ضرورت ویژه‌ای برخوردار است.

کتاب حاضر راهنمایی کامل برای استفاده‌ی صحیح از این وسایل و مرجعی مناسب برای عیب‌یابی سریع، تعمیر آسان و مطمئن برای استفاده کنندگان و تعمیرکاران است. این کتاب دارای سه بخش به شرح زیر است که بخش‌های اول و سوم هر کدام در یک مجلد و بخش دوم در دو مجلد به طور جداگانه چاپ و منتشر می‌شود.

بخش اول: جلد اول شامل بازکردن و بستن، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی سیشور و ماشین اصلاح برقی
بخش دوم: جلد دوم شامل بازکردن و بستن، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی آسیاب، مخلوطکن و آب میوه‌گیری برقی
جلد سوم شامل بازکردن و بستن، عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی چرخ‌گوشت و جاروبرقی

بخش سوم: بازکردن و بستن، عیب‌یابی، تعمیر و راهاندازی هواکش، پنکه و نصب و راهاندازی و سرویس کولر آبی

یکی از مواردی که موجب ارتقاء کیفی این کتاب شده اجرای ویراستاری فنی آن توسط آقای مهندس سیدمحمود صموتی بوده است. ایشان علاوه بر ویراستاری فنی نقش اساسی در دگرگونی ساختاری کتاب داشته و در تمام مراحل تألیف گام به گام با اینجانب همکاری کرده‌اند. لذا برخود لازم می‌دانم از ایشان تشکر ویژه داشته باشم. وظیفه خود می‌دانم که از زحمات و رهنمودهای آقایان مهندسین ابوالقاسم جاریانی، بهروز کهزادی، عبدالمحیج خاکی صدیق، فریدون علوی، محمدحسین افشار، صمدخادمی اقدم، محسن پردیس، بهنام بهشادپور، فتح‌الله نظریان، داود خلیلی جعفرآباد، مرتضی رادمهر و سرکار خانم ماهدخت عقیقی ویراستار ادبی کتاب و اعضاي محترم کمیسیون تخصصی رشته‌ی الکترونیک دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کارداش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش آقایان مهندس امیرحسین ترکمانی، شهرام خدادادی، جواد آیت‌الهی، حسین جنانی، فریدون عرب‌پوریان و خانم سهیلا ذوالفقاری تشکر و قدردانی نمایم.

هم‌چین بخاطر تحمل زحمات بی‌شائبه و بسیار ارزشمند همکاران محترم واحدهای آماده‌سازی خبر، حروف‌چینی، گرافیک، رسامی، صفحه‌آرایی و همکاران مصحح در اداره‌ی کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی و عکاسان محترم شرکت صنایع آموزشی ایران آقایان عباس رخوند، مهندسین محمدرضا صفابخش و سعید رضایی‌نودهی کمال تشکر و سپاسگزاری را دارم.

از آن‌جا که هر نوع فعالیتی بهخصوص در زمینه‌ی تألیف کتاب‌های درسی نمی‌تواند بدون نقص باشد، رهنمودهای کلیه‌ی استفاده‌کنندگان این کتاب می‌تواند در بهبود کیفی کتاب در چاپ‌های بعدی اثر بگذارد. لذا خواهشمند است نظرات خود را به آدرس صندوق پستی درج شده در ابتدای کتاب ارسال دارید.

مؤلف

فهرست

۱	واحد کار اول : توانایی بازکردن، عیب‌یابی، تعمیر و راهاندازی سشوار
۳	پیش‌آزمون (۱)
۵	۱- اطلاعات کلی
۵	۲- انواع سشوار و کاربرد آن‌ها
۱۱	۳- اجزای ساختمان و نقشه‌ی انجاری سشوار
۱۷	۴- سیستم‌های حرارتی سشوار
۲۲	۵- انواع موتورهای الکتریکی سشوار و طرز کار آن‌ها
۴۰	۶- سیستم کنترل سشوار
۴۱	۷- سیستم دمنده‌ی سشوار و مکانیزم کاری آن
۴۲	۸- مدار الکتریکی سشوار
۶۳	۹- کار عملی شماره ۱ (روش بازکردن سشوار با موتور القایی یک فاز قطب چاکدار)
۹۳	۱۰- کار عملی شماره ۲ (روش بازکردن سشوار با موتور یونیورسال)
۱۱۸	۱۱- کار عملی شماره ۳ (روش بازکردن سشوار با موتور DC و دمنده‌ی هوا از نوع پروانه‌ای)
۱۲۸	۱۲- کار عملی شماره ۴ (روش بازکردن سشوار با موتور DC و دمنده‌ی هوا از نوع توربینی)
۱۵۶	۱۳- جدول عیب‌یابی، روش‌های رفع عیب، تعمیر و راهاندازی سشوار
۱۵۹	آزمون پایانی (۱)
۱۵۹	آزمون عملی (۱)

واحد کار دوم: عیب‌یابی، تعمیر و راه‌اندازی ماشین اصلاح برقی	۱۶۰
پیش‌آزمون (۲)	۱۶۱
۱- اطلاعات کلی	۱۶۲
۲- انواع ماشین اصلاح برقی و کاربرد آن‌ها	۱۶۳
۳- ساختمان ماشین اصلاح برقی	۱۷۵
۴- انواع تیغ ماشین اصلاح برقی	۱۸۲
۵- سیستم محرک و مکانیزم کار ماشین اصلاح برقی	۲۰۰
۶- مدار الکتریکی والکترونیکی ماشین اصلاح برقی	۲۲۰
۷- کار عملی شماره ۱ (روش بازکردن ماشین اصلاح برقی با مکانیزم لرزشی و تیغ ثابت و متحرک)	۲۲۸
۸- کار عملی شماره ۲ (روش بازکردن ماشین اصلاح برقی با موتور یونیورسال)	۲۵۸
۹- کار عملی شماره ۳ (روش بازکردن ماشین اصلاح برقی شارژر شدن)	۲۸۶
۱۰- جدول عیب‌یابی، روش‌های رفع عیب، تعمیر و راه‌اندازی ماشین اصلاح برقی	۳۰۸
آزمون پایانی (۲)	۳۱۱
جواب پیش‌آزمون (۱)	۳۱۲
جواب پیش‌آزمون (۲)	۳۱۳
پاسخ آزمون پایانی (۱)	۳۱۴
پاسخ آزمون پایانی (۲)	۳۱۵
فهرست منابع	۳۱۶

هدف کلی پودمان

باز کردن، تعمیر و عیب‌یابی لوازم خانگی گردنده

ساعت آموزش	عنوان توانایی			شماره	
	نظری	عملی	جمع	توانایی	واحد کار
۱۰	۸	۲	۱۰	باز کردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه اندازی سشوار	۲۱
۱۰	۸	۲	۱۰	باز کردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه اندازی ماشین اصلاح برقی	۲۲
۱۶	۱۲	۴	۲۰	باز کردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه اندازی آسیاب و مخلوط کن برقی	۲۴
۱۰	۸	۲	۱۰	باز کردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه اندازی آب میوه گیری برقی	۲۷
۲۰	۱۶	۴	۲۰	باز کردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه اندازی چرخ گوشت برقی	۲۵
۴۲	۳۸	۴	۴۶	باز کردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه اندازی جاروبرقی	۲۳
۲۸	۲۴	۴	۳۲	باز کردن، عیب‌یابی، تعمیر و راه اندازی هوکش و پنکه	۲۶
۲۰	۱۶	۴	۳۶	نصب و راه اندازی و سرویس کولر آبی	۲۹
۱۵۶	۱۳۰	۲۶	۱۶۲	جمع	